

FÜGGETLEN MAGYARSÁG

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Mátyás király-tér 10. szám.
Telefonszám: 164

Felelős szerkesztő:
DR. KNÉZY LEHEL.

Egy szám
12
fillér.

Lapkiadó:
DR. BAJAI ERNŐ.

Előfizetési árak:
Helyben negyedévre 8 pengő.
Vidékre negyedévre 8

A genfi vámkonferencia tanulságai.

A minap Genfben a Népszövetség égisze alatt nemzetközi vámkonferencia tanácskozott. Huszonhat európai állam képviselői és számos tengerentúli ország megfigyelői vettek részt ebben a tanácskozásban, amelynek az volna a rendeltetése, hogy felkutassa a gazdasági válságból való kibontakozás lehetőségeit, hogy valamiképpen enyhítse a válság súlyát, amely nyomasztó erővel az egész világra nehezedik. De a legkiválóbb gazdasági szakértők sokasága, amely a konferencián most másodízben összegyűlt, ezúttal sem tudott közhasznú, konkrét megállapodásokra jutni.

Az eredménytelenség oka nyilvánvalóan azokban az éles politikai ellentétekben rejlik, amelyek a háborúban és a szerencsétlen békeszerződések folytán szétépték a nemzeteket és egymással féltékenyen és ellenségesen szembenálló táborokba szorították. Valamennyien érzik a válság nyomását, de valamennyien divergens utakon, széthúzó nézőpontokból keresik a megoldást. Ezért nem tudunk egy átfogó gondolat magaslataira emelkedni. Ezért képtelenek arra, hogy megtalálják vállvetve az egyetemes gazdasági bajok orvoslását.

Ez év elején, az első vámkonferencián megállapodás jött létre, amely rövid átmeneti időre, kétévre vámfigyelverszünetre kötelezte az államokat, hogy ezidő alatt nem emelik fel az eddig érvényben állott vámtételeket. Ezt a megállapodást most november elsejéig kellett volna ratifikálni és életbeléptetni. Most a második vámkonferencián konstataálták, hogy eddig összesen nyolc állam ratifikálta az egyezményt, de az életbeléptetést ezek sem tartják lehetőnek az adott körülmények között. A konferencia január elsejéig meghosszabbította a határidőt. De előrelátható, hogy akkorára sem fog megtörténni a ratifikáció s még kevésbé az életbeléptetés.

Szó volt továbbá a konferencián arról, hogy bizonyos árucsoportokra vonatkozólag tételessé lehetné a legtöbb kedvezmény rendszerétől eltérő meg egyezések létesítése, amelyek alkalmassak volnának arra, hogy megkönnyítsék az árucserét a nemzetközi forgalomban. A tanácskozás alapjául az angol kormány javaslata szolgált, amely egyelőre a könnyítéseket csak a gépek és textilárak forgalmára kívánta korlátozni. Ehhez csatlakozott bizonyos eltéréssel a hollandiai kormány képviselőjének indítványa, amely a németalföldi export számára méltányos könnyítést kért a protekcionista államoktól s kérte ezt kifejezetten azért, hogy Hollandia megóvhaszna liberális szabadkereskedelmi irányzatát.

Ezek a javaslatok sem találtak kedvező fogadtatásra a vámkonferencián. A francia kormány delegátusa tiltakozott minden kivételes eljárás ellen és a gazdasági kérdésekre nézve is hangoztatta azt az ismeretes hármast, amelyet a francia kormány a fegyverkezés csökkentéséről tárgyaló konferenciákon a francia politika alapvető irányá gyanánt jelölt meg. Ez a hármast jelző úgy hangzik: biztonság, döntőbíró, leszerelés. Ezek szerint tehát a gazdasági harcot sem lehet leszerelni addig, amíg Franciaország nem látja sziklaszilárdnak és megdöntéhetetlennek a maga biztonságát, vagyis

a háborúban szerzett zsákmányát. Hasonlóképpen a mezőgazdasági államoknak kedvezményes elbánásra irányuló törekvése — hacsak átmeneti időre és csak kontingentált terjedelemben is — a legtöbb kedvezmény elvébe és a protekcionista államok határozott ellentállásába ütközik.

Azért ismertetjük lehető rövidséggel a genfi vámkonferencia tartalmát, azért mutatjuk be a konferencián történtek tükörképét, hogy rávilágítsunk arra a szövevényre, amely a gazdasági válság mélységében és sötét háttérében kavargó. Mert vannak sokan, különö-

sen ellenzéki könnyébszerkezetű politikusok, akik a világválság jelenségét kopott, elfakult, üres szólam gyanánt kezelik, a világválság enyhítésére a vállukat vonogatják, unják s nem törődnek vele és az ország bajait, gondjait, súlyos gazdasági küzdelmeit a kormány ellen élezik ki. Ezek az urak a gazdasági nyomásnak vámszedői szeretnének lenni az országos politikában.

De ha a világválság mélységébe tekintünk, ha egy mélyreható villantást vetünk a nemzetközi viszonyok zürzavaros tömkelegébe, akkor máltányol-

hatjuk csak azokat a nehézségeket, amelyekkel a magyar kormánynak meg kell küzdenie; akkor mérlegelhetjük igaz érdeme szerint azt a fáradhatatlan munkát, amelyet Bethlen István végez: az ország talpraállítása, a bajok és gondok könnyítése és a gazdasági válság magyar kihatásainak lehető enyhítése érdekében.

Ne kicsinyeljük le a feltornyosuló nehézségeket, becsüljük meg igazságosan és tárgyilagosan azokat a jelentékeny nagy eredményeket, amelyeket eddig Bethlen Istvánnak elérnie sikerült.

Előkelő nagyszámu közönség jelenlétében nyitotta meg a főispán a bajai gazdasági kiállítást.

Szombaton délelőtt 10 órakor nyitotta meg Bisztray-Balku Gyula főispán a Bajai Fajbaromfi, Galamb és Nyultenyésztők Egyesületének, a szőlősgazdák, méhészek kiállítását és bemutatóját. A megnyitásra érkező vendégeket dr. Knézy Lehel elnök, Nagy Lajos ügyvezető elnök és az egyesület rendező bizottsága fogadta. Dr. Knézy Lehel elnök üdvözölte Bisztray-Balku Gyula főispánt és Körmendy Péter gazdasági főfelügyelőt, mint a kiállítás fővédnökeit, a két törvényhatóság első tisztviselőit és pedig dr. Vojnics Ferenc polgármestert és dr. Szabovljevič Dusan alispánt, Geszthelyi Nagy László mezőgazdasági kamarai igazgatót, Szepessy József borászati és szőlészeti főfelügyelőt és megjelent vendégeket. Rámutatott a kiállítás jelentőségére. A kiállításon és bemutatáson szereplő termelési irányokat keskeny gyalogutaknak tüntette fel, melyeknek széles, járható utakká való kitépését hirdette a kiállítás legfőbb céljának. Ehhez kérte továbbra is a város és megye hatóságainak, valamint a közönségnek megértő támogatását.

Ezután felkérte Bisztray-Balku Gyula főispánt, hogy nyissa meg a kiállítást. A főispán a következő beszéddel nyitotta meg a kiállítást:

— A Bácsbodrog-vármegyei Fajbaromfi-, Galamb- és Nyultenyésztők Egyesülete immár második kiállítását rendezti.

— Az évi-évre fokozódó érdeklődés eredménye ez a kép, amely itt elibénk tárul.

— A gazdasági helyzet fokozott mértékben kényszerít arra bennünket, hogy a termelési ágak, amelyekkel a gabonatermelés katasztrófális helyzetét ellensúlyozhatjuk — fejlesszük.

— A baromfi-, galamb- és nyultenyésztés is ezek közé tartoznak.

— Az a magyar gazda, aki tudásával és irányító erejével tud beavatkozni a természet munkájába s ezáltal bevételét fokozza, — annak ez a beavatkozás nemcsak saját jól felfogott érdekében áll, de hazafias kötelessége is, mert ezzel a többtermelő munkával a nemzeti vagyont szaporítja és hazáját gazdaságilag megerősödni segíti.

— A kiállítás, amely hivatva van a mezőgazdaság s állattenyésztéssel foglalkozók előtt az elmúlt évből háladási bemutatót, — megnyitom.

Ezután Bisztray-Balku Gyula főispán és a megjelent nagyszámu vendégsereg körüljárta a két kiállítási nagyermet és megtekintette a kiállítást. A főispán tetszésének és elismerésének adott kifejezést a látottak felett. Közben a kiállításra munkájukat önként felajánló leányok szendvicseket s italokat szervizáltak fel a vendégek tiszteletére.

A városi segítő bizottság ülésén bejelentette a polgármester, hogy még az idén hozzáfognak a baja — bátaszéki műút kiépítéséhez s a Kamarás-Duna munkálataihoz.

Ujabb 100,000 pengőt fordítanak a Kamarás-Duna rendezésével kapcsolatban közmunkákra.

Baja város Törvényhatósági Segítő Bizottsága, amelynek tagjait az elmúlt héten nevezte ki Bisztray-Balku Gyula főispán, szombaton délután négy órakor tartotta első alakuló ülését a főispán elnökletével a városi székház közgyűlési termében. Az ülésen a következők vettek részt: dr. Vojnics Ferenc polgármester, dr. Puskás Dezső polgármesterhelyettes, Reich Vilmos kormányfőtanácsos, dr. Gonczlik Kálmán apátplébános, Gramling Kornél ügyészségi alelnök, Trenka Kálmán rendőrfőtanácsos, P. Jugh Miklós plébános-gvardián, dr. Radetzky Ágoston pénzügyigazgató, özv. Herr Ödöné, a Szociális Missziótársulat elnöknője, Major Józsefné, a Mansz, bajai csoportjának elnöke, Weidinger Dezsőné, az Izs. Nőegylet elnöke, dr. Kocsis János tanácsnok, dr. Burtik Andor városi tisztifőorvos, Rusztek Károly kir. tanfelügyelő, Gyarmati Emil és dr. Makray László gyógyszerészek, Klein Rezső, dr. Knézy Lehel ügyvéd, dr. Bernhart Sándor tisztifőügyész, Szabó Sámuel nyug. tanácsnok, Tomasics Gyula Ipartestületi elnök, Klauber Lajos bankigazgató, Pestuka Ferenc, Arnold Sándor főispáni titkár és Wunderlich József városi közgyám.

A főispán megnyitó szavai.

Ezután Bisztray-Balku Gyula főispán ismertette a kormányzó inségakcióját, amelynek megszervezésével dr. Ernszt Sándor népjóléti minisztert bízta meg, aki ez ügyben leiratot intézett a főispánhoz. A főispán ki is nevezte a Törvényhatósági Segítő Bizottság tagjait. A bizottság feladata a gyűjtés és elosztás irányítása. Az ülés célja a részletek megtárgyalása s a gyűjtőívek szétosztása, valamint a gyűjtés központi megszervezése. Utalt arra, hogy hasonló céllal folytak és folynak most is gyűjtések: ezeket azonban az esetben, ha nem olvadnak be ezen akcióba, beszüntetik.

A segélyre szoruló ellátatlanok.

Dr. Kocsis János közjogi és szociálpolitikai tanácsnok felolvasta dr. Vojnics Ferenc polgármesternek az ezen ülés tájékoztatására készült laboratóriumát. A téli nagy nyomor a város gondját jelentősen megnöveli: gondoskodni kell azokról, akik éheznek. De a mai nehéz gazdasági viszonyok a város közönségének áldozatkészségét is határokk közé szorítják. A város a multban csak a rokkantokról, a kereset- és munkaképtelenekről gondoskodott a háztartási költségvetés keretében. Ez a szociális feladat most jelentősen kibővült avval, hogy a munkanélküliekről is gondoskodni kell. A hatóság egy statisztikát is állított össze a segélyezendőkről. Baján van 285 munkaképtelen egyén, akik közül 78 szegényházi ápolat, 157 pénzbeli és természetbeli támogatást élvez, míg 50 egyénnek nem jut semmilyen segély. Megemlékezik a jelentés arról, hogy a népkönyha gyűjtése miatt 200 pengővel csökkent a szegényügyi ellátás céljaira szolgáló gyűjtés, mert 1500 pengő helyett csak 1300 pengő folyik be erre a célra. Szentistván beolvasztásával ezek a szociálpolitikai feladatok megnövekednek. A jelentés nagy elismeréssel szól a szegényházi testvérek odaadó munkájáról, akiknek kötelessége csak növekszik Szentistván átcsatolásával.

A munkanélküliek statisztikája.

A munkanélküliek problémáinak orvoslása kézenfekvő: munkához kell juttatni őket. Elsősorban azokat juttatják munkához, akiknek nagy családjuk van. Az inségjárulékából 8000 pengő bevétel remél a város: a kivetés nagyobb 2000 pengővel, de ez nem fog mind befolyjni. (Az inségadót csak a nagyjövedelmű gazdagok és társulati adóval megróttak fizetik, akiknek pedig utolsó fillérig behajtható az adó.

A város által fogantatandó közmunkáknál fogják őket alkalmazni, azonkívül a magánosoknál találnak munkát, háziipari munkát végezhetnek s lesznek olyanok, akik a Mansz. konyháján étkezhetnek.

Sajnálattal szögezi le a jelentés, hogy eddig sem adózott mindenki a vagyoni erejéhez mérten, sőt sokan vannak, akik nagy vagyonuk ellenére teljesen hiányoznak eddig az adakozók névsorából.

A munkásság érdekében szűk mederbe szorított segélyezés.

A jelentés elhangzása után dr. Vojnics Ferenc polgármester adott még szóbeli felvilágosítást. Vázolta a munkaalkalmak teremtésének s magánosok általi nyújtásának kérdését. A hatóság úgy tervezi, hogy a segélyezést éppen a munkásság érdekében szűk mederbe szorítja: tudni kell azt, hogy a munkanélküli munkás is nem annyira segélyt, mint inkább munkát kér. A segélyezéshez korántsem volna elegendő az inségjárulék alakjában befolyó ösz-

szeg, mert a szegénység Baján sem kisebb, mint az ország más vidékein. Eppen ezért társadalmi uton is mozgalom indul az inségesek felszegélyezésére.

Szellemi munkanélküli kevés van: a népszámlálásnál alkalmazzák őket első sorban. A népszámláláshoz jelentkezett 95 munkanélküli közül 54-et jelölt ki, akiket szombaton délelőtt 8 órától délután 2 óráig vizsgáztattak. A jelölt 54 jelentkező egy része elmaradt a vizsgáról, illetve azon meg sem jelent, de még mindig akad elég jelentkező.

Ezután a polgármester megragadta ezt az alkalmat is, hogy a népszámlálásról és az adatok bemondásáról helyes képet fessen a bizottság előtt. A felvilágosítás eszközeivel dolgozik a propaganda.

A fizikai munkások körében fellépő munkanélküliséggel kapcsolatban konstatálta a polgármester, hogy az adatfelvétel nem pontos ugyan, de feltétlenül lelkiismeretes s megbízható munka eredménye.

A napokban utalják ki az 500,000 pengő első részletét.

Megállapítja a polgármester, hogy nem mindenkinek adhatnak olyan munkát, mint ami a foglalkozása körébe vág, vagy amit elvár az illető. A Kamarás-Duna torkolatáthelyezési és kotlási munkálatai már megindultak volna, de pechünkre — éppen most sok a víz benne, ami miatt nem lehet a munkát megkezdeni. Nyáron, amikor kellett volna, nem volt benne víz. A Kamarás-Duna munkálataira a minisztertanács által a belügyi tárca terhére kiutalt 500,000 pengő segély első részletét a napokban várja, hogy kiutalásra kerül, de ha nem is talál megjönni az első részlet, az se volna baj és gátló körülmény, mert a munkát így is megkezdhetnék, ha történetesen nem volna benne olyan magas a víz-állás. Bejelentette, hogy a december 4-ikén tartandó városi kisgyűlés előtt egy örvendetes bejelentést fog tenni: a Kamarás-Duna medréből való földmozgósításra (iszapeltávolításra) a miniszteri leirat értelmében 100,000 pengőt lehet fordítani, de igen komoly kiállítás van arra, hogy újabb 100,000 pengőt kap a város, amivel az iszapnak a Posványos feltöltéséhez való hordásánál a bajai fuvarosokat fogják foglalkoztatni. Szólt dr. Vojnics Ferenc polgármester elmondta, hogy csaknem minden harmadik napon kimegy a Kamarás-Dunára és megnézi, lehet-e már elkezdni az ásást, de egyelőre még szó sem lehet róla, mert már 30 cm. mélységben felfakad a víz, ami gátolná és hátráltatná a munkát.

Kitért a polgármester az utépitésekre,

amiket a város végeztetett a Budapesti-uton, a Vaskuti-ut város alatti sár-rázó szakaszán és az összekötő utak kiépítésével. Most kezdik majd építeni a baja—szegedi Horthy Miklós jubileumi ut városi szakaszát. Sőt egy örvendetes bejelentést is tehet. Dr. Walkó Lajos külügyminiszter, Baja város országgyűlési képviselője levelet írt Bisztray-Balku Gyula főispánnak s közli, hogy még az idén hozzáfognak a baja—batazseki mút tovább építéséhez.

Elmondotta még, hogy a Bajai Posztó és Takarógyár ügyében tárgyalásokat fog folytatni dr. Fenyő Miksával, aki az irodalmi est egyik előadójaként érkezik szombaton Bajára. (Ezen ülés után érkezett meg dr. Fenyő Miksa távirata, hogy közbejött fontos külpolitikai tárgyalásai miatt nem jöhet Bajára előadást tartani, mert a Daily Mail főszerkesztője, Ward Price, Lord Rothermere megbízott embere akart szombaton este dr. Fenyővel tárgyalni.)

Végül dr. Vojnics Ferenc polgármester vázolta a társadalmi segítés lehetőségeit és módjait, megállapítván, hogy azonnali gyűjtésre nincs szükség, de utána teljes erővel fognak hozzá s egyúttal elraktározó helyeket is igénybe vesz a város, sőt a katonaságot is az adományok elhordásához.

A Mansz népkonyhája.

Major Józsefné felszólalásában sajnálkozását fejezte ki, hogy a népkonyhagyűjtés ártott a szegényügyi gyűlésnek. Vigasztaló azonban az, hogy egy célt szolgálnak: a nyomor enyhítését. Beszámolt a Mansz. gyűjtéséről, hogy

**Hipallást, bönörtséget megszüntet
Höfex Gyermekhintőpor
Nagy dobor 90 fillét. Próbadobor 30f**

menyi gyűlt össze zsirból, lisztből, babból, burgonyából, hagymából, lencséből, rizsből, sóból, káposztából, zöldségből, fából, szénből és tojásból. Készpénzben 800 pengő gyűlt össze. A Mansz népkonyháját december 6-án, a Kormányzó névnapján nyitják meg s adják át ingyen ebédeltetési célokra.

A Szociális Misszió-Társulat gyűjtése.

Végül dr. Gonczlik Kálmán apátplébános válaszolt dr. Vojnics Ferenc polgármester szavaira, amelyekkel a jótékonyági egyesületek elszámolását kritizálta meg. Majd azt fejtegette, hogy a szociális Misszió-Társulat 11 hónap leforgása alatt 13.000 pengőt gyűjtött. Egyeseket, főleg cukorkaárusokat segélyeztek forgatókével, hogy megal-

pozhassák existenciájukat. Jelenleg senkit sem segít a Szociális Misszió-Társulat.

Szűkebb bizottság.

Végül a főispán utalt arra, hogy nehezes volna mindenkor a nagybizottság összehívása, ezért egy szűkebb körű bizottságot nevezett ki, amely permanenter tartaná üléseit. Ezen szűkebb körű bizottság elnöke dr. Kocsis János tanácsnok, jegyzője Wunderlich József közigyám, tagjai pedig dr. Gonczlik Kálmán apátplébános, P. Jugh Miklós plébános gvardián, Klein Rezső kereskedő, dr. Knézy Lehel ügyvéd, Szabó Sámuel nyug. tanácsnok és Tomasics Gyula ipartestületi elnök.

Evvel véget is ért a bizottság ülése.

Rövidesen tizezer hektóliter bort exportálunk Franciaországba.

A rossz francia bortermés következtében most lehetőség nyílt Magyarországra számára borok kivitelére.

Meg is indult már a borkiviteli akció és két szindikátus is alakult a kivitel lebonyolítására. Az egyikbe termelők tömörültek és ezek egyelőre 10 ezer hektóliter bor kivitelére vállaltak kötelezettséget, míg a másik szindikátusban a Mezőgazdák Szövetkezete, a Palugyay cég, a Nemzetközi Borkereskedelmi Rt. és még néhány más magáncég vesznek részt. Az exportra vonatkozólag különböző hírek vannak forgalomban és egyes verziók szerint a

szindikátusok olyan kedvezményeket akarnak maguknak biztosítani, amelyek horribilis hasznót jelentenek a kiviteli cégeknek anélkül, hogy ebből a termelésnek külön haszna volna. A magunk részéről szívesen látjuk, ha a kormány elősegíti a borkivitel és könynyítéseket tesz az export érdekében. De nincsen célja annak, hogy túlzott kedvezményeket és szubvenciókat kapjanak egyes kiváltságos cégek azért, hogy a normális kereskedői haszonon felül biztosítsanak maguknak horribilis nyereséget az állam bőkezűségéből.

A közönség kérelme a postához.

A közérdekű intézmények, mint tűzoltók, mentők, rendőrség, kórház telefonszámait deklarálja mindenki által díjtalanul hívható telefon állomásoknak.

A beszélgetésenként díjazott telefonrend óta az a hír terjedt el, hogy a postavezérgazgatóság elhatározása folytán a vidéki nagyobb és forgalom szempontjából kívánatos helyeken bevezeti az új rendszerű kapcsolót és a telefonközpontokat új rendszerű, modern automata központtal szerelik fel. Ezt az újítást azonban csak a nagyobb vidéki városokban vezetik be s így nem valószínű, hogy Baja is kapjon abból. Ellenben egészen bizonyos, hogy rövidesen legalább öt telefonbeszélgetést számoló berendezés érkezik Bajára, amiket a két bajai kávéházban, a postai nyilvános telefonállomáson, kaszinókban helyeznek el, ha szüksége merül fel, mert egyelőre alig van erre szükség. A telefondrágítás óta a telefonközpontnak a negyednyi munkája sincs. Ugyisint erősen megcsappant a levélforgalom, a csekk, érték és csomagforgalom is.

A helyi kereskedők az elmúlt két hét folyamán, mióta a telefondrágítás életbelépett, azt a sajnálatos tényről állapították meg, hogy a vásárlóközönség egyébként indokolt passzív rezisztenciája jelentékeny forgalomcsökkenést okozott a helyi kereskedelemnek.

Amikor meg tudjuk érteni a vásárlóközönségnek a telefondrágítással szemben kifejtett védekezését, hogy a telefont csak a legszükségesebb esetekben veszi igénybe, mégis azzal a kéréssel fordulunk a nagyközönséghez, hogy ne a kereskedőkkel éreztesse a telefondrágítással kapcsolatos passzív rezisztenciáját, mert a kereskedők továbbra

is a legteljesebb mértékben állnak a nagyközönség rendelkezésére és ha az eddigi telefonmegrendeléseit bármilyen más uton juttatja is el a vevőközönség a kereskedőkhöz, a legteljesebb mértékben és a legfigyelmesebb kiszolgálásban fog az részesítettetni.

Érthetetlen, hogy miért ragaszkodnak ennek a csődöt mondott rendnek a fentartásához, amikor a posta maga is látja, hogy az új rendszer nem válik be: viszont nincs értelme annak, hogy egyszerű presztizs-kérdésből a közönség és a posta állandóan ujjat huzzanak egymással. Egyelőre azt talpaszthatja mindenfelé, hogy a kapcsoló hálgyeknek a telefonközpontban szinte alig van dolguk a közönség kiszolgálásával, mert a publikum csak a legsürgösebb és halaszthatatlanul szükséges esetekben veszi csak igénybe a telefont, mert mindent személyesen, vagy küldönc útján intéz el és bonyolít le. Van Baján egy cég, amely azelőtt naponta 200—250 telefonbeszélgetést bonyolított le, most az új rend életbeléptetése óta még egyetlen egyszer sem hívta a postát.

A posta sürtn tesz jelentést a bajai telefon helyzetképéről a postaigazgatóságnak: egyelőre nagyon vigasztalan ez a kép, mert a közönség változatlanul továbbra is kitar a takarékoskodás mellett.

Nagy hátránya a vidéknek az is, hogy Budapesten 5 pengő az alapdíj, a vidéken pedig 6 pengő. A havonta kötelező beszélgetés száma Budapesten

Bécsi gázgyári diókoksz

Pécsi tojásszén (bulett)

A leggazdaságosabb tüzelőanyagok képviselője

Schön és Bajai, Baja.

Telefon 26.

Hajnaid ucca 13.

Hó- és sárcipőjét

olcsón talpalm, sarkalom és foltozom vulkanizálással.

STELLNER ZSIGMOND cipőkereskedő. BAJA, Vörösmarty-utca 1. szám.

Telefon 287.

Grauaug-ház, Farkas üvegessel szemben.

Cipőjét megfestem

bármely szinte mechanikailag olcsón.

Telefon 287.

TRETORN

HÓCIPO
világhírű

50, amit betudnak az alapdíjba, úgy hogy csak az 50-en felül kell fizetni a hívásokért, míg itt minden beszélgetésért külön kell fizetni.

A kereskedelmi minisztériumnak intézkednie kellene, hogy bizonyos közérdekű intézmények mindenki által mindenkor díjtalanul legyenek felhívhatók: ezek az intézmények a tűzoltók és mentők 27-es telefon, a közköri ház (13 és 254), a rendőrség 14 és 214, azonkívül az interurban bejelentő, táviratközvetítő, hibabejelentő, postafőnök, rendező stb., amint hogy mindazon városokban, ahol már automata telefon működik, már így is van, mert ezen számok hívását nem regisztrálja a számoló berendezés, vagyis az ezen számokkal folytatott beszélgetések díjmentesek. Hogy a fenti számokat nyílt s mindenki által díjtalanul hívható állomásokká kell deklarálni, annak indokait már elmondottuk. A multkor egy inas a vonat elé vetette magát a Bajai szőlőknel délután fél 3 órakor és a 12 fillér miatt az eset csak este fél 6 órakor jutott a rendőrség fúdomására. A tűz jelzése is késedelmesen történt: verekedés későn jut a rendőrség tudomására, vagy későn jönnek a mentők.

És még valamit: igen fontos volna, ha a pénzügyminiszter, kereskedelemügyi miniszter, vagy postavezérgazgatóság kivenné a vidéki lapokat ebből az új rendből, mert az amugy is válságos helyzetben lévő vidéki lapok egzisztenciáját még jobban megnehezíti. Meg kellene engedni, hogy a lapok a helyi beszélgetéseiket ezután is díjtalanul bonyolíthassák le.

Holnap, kedden lesz a Liszt Ferenc-Kör hangversenye.

A keddi hangverseny előkelő, változatos műsorával, szereplő művészeinek kiválóságával nagy közönséget fog vonzani a Nemzeti Szálló hangversenytérképébe. Beethoven „Kreutzersonátáját” és Tschaiikowsky „Hegedűversenyét” oly kitűnő előadásban élvezni, mint Szántó Jenő hegedűművész, a Kör hegedűtanárának tolmácsolásában, már magában véve rendkívüli zenei esemény.

Nagyon sokan végre személyesen is látni akarják és élvezni óhajtják K. Kallivoda Olga hangversenyének előkelő művészetét, amelyben eddig csupán a rádió révén volt részük. Különösen régi és új magyar dalait várják nagy érdeklődéssel, hiszen ezekkel vált diadaluttá egész Európában a magyar zene és dal ismertetése érdekében tett többszörös propagandautja.

Kósa Györgyöt, régi kedves ismerősét közönségünknek, szintén sokan várják, hiszen már elég régen volt nálunk.

A gyönyörű műsor, a kiváló művészegyüttés biztosítja a december 2-i est fényes sikerét, mely a Liszt Ferenc-

Körnek egyik legkedvesebb, legmelegebb estje lesz.

Jegyváltás december 1-én és 2-án. Az előadás pontosan 8 órakor kezdődik.

HIREK.

— **A városi közigazgatási bizottság és kisgyűlés napja.** A főispán a polgármesterrel karöltve december 4-ikében állapította meg a közigazgatási bizottság és kisgyűlés napját. A közigazgatási bizottság december 4-én, csütörtökön d. e. 11 és a kisgyűlés d. u. 3 órakor tartja rendes havi ülését. A kisgyűlés tárgysorozatán fog szerepelni a Futura közraktárépítkezés céljaira a Dunaparton átengedendő 30 m. hosszú és 20 m. széles terület átengedése is.

— **András napja.** Tegnap, vasárnap volt az *Andrásnak, Andorának és Endrének a névnapja, amely nap egyúttal egy fontos állami közbiztonsági intézménynek is szimbolikus erejű napja. Baján két napig, szombaton és vasárnap tartott az Andrásk és Andrisok köszöntése.*

— **Orvosi hír.** Dr. Fodor László, belgyógyász, rendelését Rövid-utca 4. szám alatt december elsején megkezdi. Rendel. d. e. 8—10-ig, d. u. 5—7-ig. Telefon 428.

— **A zenei hírei.** A Liszt Ferenc-Kör zeneiskolája első házi skála és etűdversenyét december 15-én tartja. — A zeneiskola női énekkarának előkészületei folyamatosan vannak.

— **Megjelent Filharmonia.** A Liszt Ferenc-Kör hivatalos értesítőjét, a Filharmonia, amely időnként minden hangverseny előtt jelenik meg, most adta ki Karig Emil felelős szerkesztő, a Kör és a zenei igazgatója. A lap ismertetését közölte a december 2-iki hangverseny 3 szereplőjéről, Kürschenné Kallivoda Olga-ról, Szántó Jenő-ről és Kósa György-ről. Közli a holnap esti hangverseny műsorát, Megemlékezik a nov. 23-iki Liszt Ferenc-Kör közgyűléséről, amelyen dr. Werner Adolf zirci apátot a Kör védnökévé választották. Dr. Grauaug Ámin kritikát írt ebbe a számba a nov. 4-iki Sauer-estről. Végül zenei humor ad s közli a Liszt Ferenc-Kör, valamint a bajai és megyei zenei élet híreit.

— **Budapest törvényhatósági választásának kitűzése.** A belügyminiszter elrendelte, hogy Budapest székesfővárosban a törvényhatósági választásokat f. hó 21 és 22. napján kell megtartani. Az igazoló választmányokat haladéktalanul meg kell alakítani.

— **A Liszt Ferenc Kör vonószenekara.** A Liszt Ferenc-Kör vonószenekarának előkészületei szépen haladnak előre s kilátás van arra, hogy legközelebb a nyilvánosság elé léphet a vonószenekar.

— **Leesett az autóról és lábát törte.** Sulyos szerencsétlenség történt szombaton délután. Polyák Mátyás 21 éves napszámos, a Bors és társa szállítványozási cég alkalmazottja munka közben leesett a cégnek a Prohászka téren levő üzlete előtt a teher autóról és eltört a bal lábászára. A mentők első segélynyújtás után a közkórházba szállították.

— **Mozgalmak az állami folyam- és kulturmérnökök között.** Az állami folyam- és kulturmérnöki kar elhatározta, hogy memorandummal fordul az

illetékes tényezőkhöz. A kar jelentékeny része 10—12 éve nem lépett elő s a jelenlegi viszonyok között további öt évig semmi kilátás sincs az előmenetelre. A mozgalomra az a terv adott közvetlen okot, hogy a mérnökök szűken megszabott utazási illetményeit megvonni készülnek.

— **A Jugoszláviából kiutasított magyarok közül két család Mohácson telepedett le.** Jugoszlávia azok közül, akik vonakodtak a hűségüket letenni, újabban több száz magyar családot utasított ki és tett át a határon. A kiutasítottak közül Ács Ferenc Sajkásokról és Csermák Mihály Zsablyáról oda jutott, hol a szigetben, optált szerbek által elhagyott tanyákon nyertek családjukkal együtt elhelyezést.

— **Csökkenteni fogják a szénárakat.** A magyar kormány lépéseket kíván tenni a szénárak redukciójára. A kereskedelemügyi miniszter a magyar szénbányák vezetőivel való megegyezés után 20-4 százalékos ármérséklést akar keresztül vinni.

— **Bucsuszó.** Jelentettük már, hogy Tényi Mátyás bajai detektívét Budapestre helyezték a főkapitánysághoz. Tényi Mátyás ma utazott el új szolgálati állomására. Az áthelyezett detektív ez uton mond bucsút minden barátjának, ismerősének és jóakarójának.

— **Megkezdik az új Duna-hidak építését.** A kereskedelmi miniszter leiratot intézett Budapest Székesfőváros polgármesteréhez és közölte, hogy december 12-én és 16-án a kereskedelemügyi minisztériumban újabb ankétet tart, amelyen a Boráros-téri híd építkezésének részleteit, az előkészületeket és a munka megkezdésének dolgát fogják tárgyalni. Felkérte ennél fogva a polgármestert, hogy az ankétre a főváros megbízottait küldje ki.

— **A szárazelemgyártásban vezető szerepet betöltő Pala elemgyár r. t. új gyártási eljárás szerint készíti anódelepet. Paraffin begyazásnak nevezi a gyár ezen szabadalmazott találmányát, melyre felhívjuk olvasóink szíves figyelmét.**

SPORT.

Fővárosi eredmények.

I. profi liga: *Ujpest Hungaria* 2:2 (2:2), *Ferencváros—Pécsbaranya* 4:0 (2:0), *Bocskay—Bástya* 4:3 (2:2), *Sabaria—Kispest* 1:0 (1:0), III. ker. FC—*Budai* 11:0 (1:0)

II. profi liga: *Soroksár—Turul* 2:0, *Attila—Terézváros* 7:0.

Nemzetközi mérkőzés: *A Vasas Ujvidéken* 4:2 arányban győzte le az *ujvidéki házi csapatot.*

A SINGER VARRÓGÉPEK MÉGIS A LEGJOBBAK!

Hatóságilag engedélyezett
Végeadás a Fecske Áruházban.

ELIDA SHAMPOO
emeli a haj természetes fényét

Értesítés. Értesítem a tisztelt vevőközönséget, hogy olcsó karácsonyi vásárom december 1-vel kezdetét veszi.

A szűkös pénz-viszonyokra való tekintettel az idén fokozott mérvű árleszállítással akarom lehetővé tenni a t. vevőközönség szükségletének beszerzését.

Van azonkívül néhány cikkem, amelyeket alkalmi áron, rendkívül előnyösen bocsátok eladásra; az év közben felgyülemlett maradékoknál pedig 20—50 százaléknyi árengedményt csinállok.

Különösen felhívom a t. vevőközönség figyelmét kész model-kabátaimra, szövet, bársony flannel, szőnyeg, függöny, takaró, paplan, zsebkendő, Ackermann-féle damaszt asztalterítő és törülköző, valamint sifon és vászon cikkeimre.

Kérem a t. vevőközönséget, hogy ha cikkeimből akár a közel, akár a távolabbi jövőben valamire szüksége van, használja ki mielőbb ezt az előnyös beszerzési lehetőséget. Aki előbb jön, nagyobb választékot talál.

Tájékozódó érdeklődést is a legnagyobb készséggel és minden vétel-igény nélkül szívesen látok.

Reich Bernát
kézműáru kereskedés
és szőnyeggyári lerakat.
Br. Eötvös-utca 3.

Frigyes főherceg hatmillió sillinges hitelakciója a Credit-Anstalttal

Néhány hét előtt Frigyes főherceg tárgyalásokat kezdett a Credit-Anstalttal egy hatmillió sillinges kölcsön felvételére nézve. E tárgyalásokat Frigyes főherceg magával Louis Rothschilddal, a Credit-Anstalt elnökével folytatta. A kölcsön fedezetére Frigyes főherceg összes burgenlandi birtokait ajánlotta fel. Mint értesültünk, a kölcsönre vonatkozó tárgyalások eredményre is vezettek és az erre vonatkozó szerződést szombaton már alá írták. A Credit-Anstalt a hatmillió sillinget a burgenlandi birtokokra való bekebelezéssel folyósította. E nagyarányú hiteltranzakció híre nemcsak az itteni bankkörökben, de legitimista körökben is élénk érdeklődést és feltűnést keltett. Legitimista körökben Frigyes főhercegnek ezt a hitelműveletét azzal magyarázzák, hogy annak kizárólagos célja az, hogy e kölcsön által Albrecht főherceg várható öröksége csökkenjen. Osztrák legitimista körökben ugyanis jól ismerik Frigyes főherceg pénzügyi helyzetét, mely ennek a hatalmas kölcsönnek a felvételét nem indokolja. Ennek a kölcsönnek Albrecht főherceg elleni éle — így magyarázzák osztrák legitimista körökben — azért is nyilvánvaló, mert köztudomású az a harag, amely Albrecht főherceg közelmúltban történt morganiatikus házassága Frigyes főherceggel keltett.

Kiszüzemek, iparosok

könyvelését

jutányosan elvállalja mérlegképes bankhivatalnok. Cim a kiadóban.

U-R-A-N-I-A

Csak 1 napig.

December hó 3-án, szerdán délután 6 és este fél 9-kor.

Csak 1 napig.

Az UFA filmgyár tüneményes ujdonsága, nem beszélő — csak zenélő, éneklő, bűbájok film.

FRIDERIKA. (Első szerelem.)

10 fejezet Goethe költőfejedelem ifjúkori szerelméről. Főszerepben: Elga Brink és Hans Stüve. — Kisérő filmje:

EZ A FELESÉGEM!

Kitűnő hangos burleszk 2 felvonásban. — Főszerepben: Stan és Pan.

Flip, mint boxbajnok, hangos rajzfilm.

KONYHÁJA RAGYOGÓ TISZTA az elpusztíthatatlan **ETERNIT**-asztalborítással.

MOSOGATÁSKOR és a mosogatódézsza mögött alkalmazott **ETERNIT**-burkolat révén megtakarít sok kiadást. Ha gyengén áttörli, ragyogó tiszta lesz.

A KÁLYHA MÖGÖTT falát megvédi az **ETERNIT**-burkolat a tűzveszélytől.

Allandóan raktáron!

Árakkal és felvilágosítással szolgál:

Eternit Udvar

BAJA

Budapesti-út.

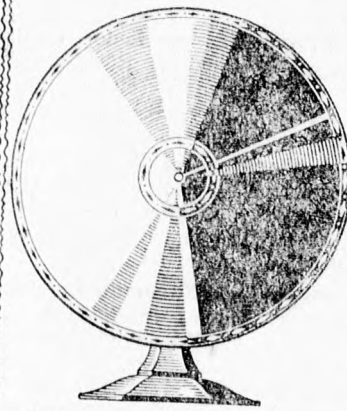
Telefon: 2-90, 1-05.

Bármily gyártmányu készüléke a Bruszt-féle Rádióházban

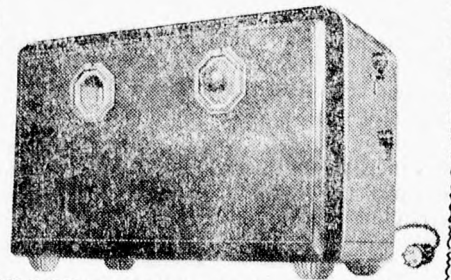
szerezhet be **legelőnyösebben.** (Az ország egyik legrégebbi szaküzlete.)
BAJA, Szent István tér 4. Telefon 255.

Kérje legújabb árjegyzékeinket Telefunken, Philips, Standard, Telefongyári, valamint saját gyártmányu készülékekről!

Megjelent a Standard-Rex

5-1 csöves hálózati világvevő.
ENGELMANN
TESVÉREKNÉL

A magyar ipar újabb diadala a Pfaff rendszer szerint gyártott

CSEPEL varrógép

a legtökéletesebb és legszebb kivitelben kaphatók
már heti 3.— P részletre
Horváth Vilmosnál

„CSEPEL” kerékpárok és varrógépek főlerakata **Baja, Vörösmarty-u. 6.**

Ingyenes himzótanfolyamot rendezek, jelentkezés nálam.
Remington írógépek, kerékpárok, fegyverek, lőszerke legolcsóbb beszerzési forrása. Continental pneu. — Szakszerű javító műhely.

CORVIN-NYOMDA BAJA

Mátyás király-tér 10. — Telefon 164

Gummirozott címkék, dombornyomás.

Stancolt dobozok
gyártása

Üzleti könyvek, kartotékok.

Nyomatott a Corvin-nyomda gyorsrajtóján Baján.

December 1-től dec. 8-ig
reggel fél 8 óráig

Dr. Makray László Gyarmati Emil
gyógyszerész patikája téri
éjjeli szolgálatot.
Az ügyeletes gyógyszer-tár
vasárnap délután is nyitva áll
a közönség rendelkezésére.

Tanuló jó fizetéssel
felvétetik a Corvin-nyomdába.

„**KALOR**”

a kályhák királya előnyösen
beszerezhető

Utry-nál

Telefon 280. Alapítás 1895.

Egy idomított és egy fiatal pedigrés
DOBERMANN kutya
eladó.

Megtekinthetők a
Bácsbokodi Hengermalomnál.

Tanuló felvétetik
a Corvin-nyomdában.

SAJÁT GYÁRTMÁNYU
kubikos, sárhordó, házi
talicskák
olcsón beszerezhetőek

UTRY-nál.

Erzsébet kir. né-u. 38. Tel. 280.

Egy elegáns

*utcai szoba kiűn bejárattal, fürdőszoba
használatlalt egy magános úri embernek*

kiadó.

Cim a kiadóhivatalban.

Eladó seziön.

A Szent Antal-utca 47. szám alatt egy
vadonutaj, alig használt kinyitható
Schöberl rendszerű chais-longe jutá-
nyos áron eladó.

Celluloid ajtóvédők.

Rendeléseket felvesz Polgár Gyula
Türr István-utca 5. Telefon 234.

Nagy Mikulás-vásár a
KLEIN ÉS STRAHL
fűszer- és csemege-
kereskedésben
Baja, régi postaépület.
Telefon 187.